

Jordbruksdepartementet

Kommitterad dagordning till Jordbruks- och fiskerådet den 19-20 november 2009

1. Godkännande av dagordningen

2. Godkännande av a-punktslistan

3. Tekniska regleringar

- Politisk överenskommelse

Dokumentbeteckning

10476/08 PECHE 137

Rättslig grund

Artikel 37 i fördraget. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet efter att ha hört Europaparlamentet.

Bakgrund

Förordningen 850/98 som reglerar tekniska åtgärder i Nordostatlanten och Nordsjön ska nu ersättas av en övergripande rådsförordning som ska gälla för alla gemenskapens fisken i Nordostatlanten och Nordsjön samt ett antal kommissionsförordningar som skall reglera regionala förhållanden. Syftet är att samtliga tekniska regleringar inklusive de som finns i TAC- och kvotförordningen ska finnas i en enda förordning. Ett första förslag till rådsförordning presenterades under 2008. Under det tjeckiska ordförandeskapet lades dock förordningen på is eftersom majoriteten av MS inte kunde stödja förslaget rättsliga struktur dvs. att en rad beslut skulle förflyttas från rådet till KOM:s genomförandekommittéer (s.k. kommittologi). Under det svenska ordförandeskapet har KOM presenterat ett nytt kompromissförslag.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen har i egenskap av ordförande en hög ambition att föra frågan framåt och har i samarbete med kommissionen tagit fram ett nytt kompromissförslag. Förslaget är i linje med regeringens prioriteringar, dvs. bidrar till en förvaltning som är långsiktigt hållbar, en förenkling av lagstiftningen samt till att minska utkastet.

EU-nämnden

Frågan har inte behandlats i EUN tidigare.

4. Bilateralt fiskeavtal med Norge*- Information från KOM och åsiktsutbyte**Dokumentbeteckning*

-

Rättslig grund

Rådets förordning (EG) nr 2371/2002 av den 20 december 2002 om bevarande och särskilt utnyttjande av fiskeresurserna inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken, särskilt artikel 20. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

Bakgrund

Inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken förhandlar EG årligen med Norge om fiskekvoter och övriga regler för fisket för kommande år på gemensamma och gemensamt förvaltade bestånd i Nordsjön, Skagerack och Kattegatt. Årsförhandlingarna baseras på långsiktiga fiskeavtal mellan EG och Norge. Förhandlingsresultaten förs in i EU:s TAC- och kvotförordning¹ som fastställs vid Jordbruks- och fiskerådet i december. I år äger förhandlingarna med Norge rum vid två tillfällen, i Bergen 16-20 november samt i Bryssel den 30 november – 4 december. Dagordningspunkten avser en avstämning inför den sista förhandlingsrundan för att diskutera eventuella utestående frågor, exempelvis avseende lämpliga fångstmängder och andra bevarandeåtgärder; förhandlingsupplägg för att balansera avtalet osv. Då avtalet med Norge bland annat rör fisket på viktiga gemensamma bestånd i Nordsjön med omgivande vatten är det väsentligt att det kan slutföras i god tid innan beslutet i rådet i december om 2010 års TAC:er och kvoter.

¹ TAC är förkortning för Total Allowable Catch, d v s totalt tillåten fångstmängd. Rådets förordning om fastställande för år 2010 av fiskemöjligheter etc. benämns TAC- och kvotförordningen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige anser att det är viktigt att komma överens med Norge om en gemensam hållbar förvaltning av bestånden i Nordsjön eftersom man delar ansvaret. Vidare är Sveriges övergripande målsättning att tillse att den gemensamma fiskeripolitikens regelverk följs. Det gäller inte minst grundförordningens målsättning och principer om försiktighetsansatsens tillämpning, baserat på välgrundade vetenskapliga råd och gradvist införande av ekosystemansatsen. Internationella Havsforskningsrådets (ICES) rådgivning ska således vara vägledande för förvaltningsbesluten. Långsiktiga förvaltnings- och återuppbyggnadsplaner bör noga följas, alternativt snarast upprättas, i enlighet med försiktighetsprincipen. Bedömningar av KOM och i förekommande fall de regionala rådgivande nämnderna ska noga beaktas.

EU-nämnden

Frågan var senast föremål för samråd med EUN inför Jordbruks- och fiskerådet den 19-20 oktober 2009.

5. Förslag till rådets förordning om fastställande för 2010 av fiskemöjligheter i Svarta Havet

- politisk överenskommelse

Dokumentbeteckning

14074/09 PECHE 262

Rättslig grund

Artikel 37 i EG-fördraget och artikel 20 i rådets förordning (EG) nr 2371/2002. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet efter att ha hört Europaparlamentet.

Bakgrund

Detta är en årlig överenskommelse avseende fiskemöjligheter och vissa tekniska villkor för fiske av piggvar och skarpsill i Svarta Havet. Berörda MS är Bulgarien och Rumänien. Fiskemöjligheter i Svarta havet och därmed förbundna villkor fastställdes för första gången i gemenskapslagstiftningen för 2008. I förordningen fastställs TAC för piggvar och skarpsill för 2010 samt vissa redskapsregler.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen stöder kommissionens förslag som ligger inom ramen för ett långsiktigt hållbart fiske.

EU-nämnden

Fiskemöjligheterna och vissa tekniska villkor för fiske av piggvar och skarpsill i Svarta Havet för 2009 var föremål för samråd i EU-nämnden inför Jordbruks- och fiskerådet i oktober 2008.

6. (poss.) Mjök: Förslag till rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("enda förordningen om den gemensamma organisationerna av marknaden")

- Antagande

Dokumentbeteckning

15097/09 AGRI 471 AGRIORG 109 AGRIFIN 97

Rättslig grund

Artikel 37 i EG-fördraget. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet efter att ha inhämtat Europaparlamentets yttrande.

Bakgrund

Situationen på mjölkmarknaden har under 2009 varit ett återkommande inslag på jordbruks- och fiskerådet. Orsaken är det kraftiga fall som producentpriserna på mjölkmarknaden har genomgått sedan toppnoteringen 2008. Ett stort antal medlemsstater kräver att åtgärder ska vidtas för att stabilisera den europeiska mjölksektorn. Kommissionen har för att bemöta dessa krav lagt fram förslag till ändring av den samlade marknadsordningen. Syftet med förslaget är för det första att underlätta omstruktureringen av mjölksektorn genom att låta medlemsstaterna köpa upp kvoter utan att dessa kvoter tillförs den nationella kvotreserven. Medlemsstaten får på så vis ökad möjlighet att ta ut straffavgifter vid överproduktion. En del av de medel som avgifterna genererar ska medlemsstaten kunna använda för att finansiera omstrukturering av mjölksektorn. Åtgärden är frivillig. Vidare föreslås att kommissionen ska få nya befogenheter att vidta åtgärder för att hantera marknadsstörningar i mjölksektorn när priserna på gemenskapsmarknaden ökar eller minskar väsentligt. Motsvarande befogenheter finns redan för andra produktsektorer som t.ex. socker och nötkött.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige kan acceptera kommissionens förslag om ändring av den samlade marknadsordningen, eftersom förslaget inte innebär några grundläggande politiska omprövningar eller kan förväntas leda till åtgärder som stör handeln med tredje land. Sverige stödjer kommissionens uppfattning att hälsokontrollen måste respekteras och att inriktningen på reformprocessen ska kvarstå, samt står fast vid sin ståndpunkt att de ordinarie marknadsinstrumenten (offentlig lagring och subventionerad export m.m.) ska avskaffas senast 2013.

EU-nämnden

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden inför jordbruks- och fiskerådet den 19-20 oktober 2009.

7. Statsstöd i Polen för upphandling av jordbruksmark

- Antagande

Dokumentbeteckning
13962/09 AGRI 407

Rättslig grund
Art. 88.2 tredje stycket i fördraget.

Bakgrund

Polen har begärt att rådet godkänner ett statligt stöd vid köp av jordbruksmark i syfte att starta eller utöka jordbruksföretag som drivs som familjeföretag med upp till 300 ha. Stödordningen är tidsbegränsad till tiden från 1 januari 2010 till 31 december 2013. Polen har redan i dag ett stöd vid inköp av jordbruksmark. Enligt kommissionens riktlinjer för statligt stöd till jordbruksektorn ska emellertid sådana stöd fasas ut senast den 31 december 2009.

Normalt prövar kommissionen om statliga stöd är förenliga med fördraget. Rådet kan dock enhälligt besluta att godkänna stöd om ett sådant beslut är motiverat på grund av exceptionella omständigheter.

Polen åberopar som exceptionella omständigheter bl.a. att de politiska och ekonomiska förhållandena i Polen före anslutningen till EU har resulterat i ogynnsam arrondering med många mycket små lantbruk och begränsade finansiella resurser för lantbrukare. Detta i kombination med att polska lantbrukare får en mindre andel i direktstöd än lantbrukare i EU 15, låga inkomster och höga kostnader inom lantbruket samt problem med finansiering i den ekonomiska krisen gör att polska lantbrukare inte har möjlighet att köpa mark för att få ett lönsamt lantbruk. Dessutom finns det risk för att jordbruksmark köps upp i spekulativt syfte av andra än lantbrukare. Stöd lämnas i form av räntesubventioner eller i form av förmånliga avbetalningsvillkor vid köp av jordbruksmark som förvaltas av staten sedan kommunismens fall.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige har tidigare lagt ned sin röst när det gällt statsstöd som varit mer tveksamma ifråga om kriteriet exceptionella omständigheter. Med hänsyn till att Polen haft tid på sig att anpassa sig till det nya regelverket är det tveksamt om det är fråga om exceptionella omständigheter. Stödordningen är dock tidsbegränsad och motiverad av det ogynnsamma

läget för polskt lantbruk. Sverige bör därför inte motsätta sig Polens begäran.

EU-nämnden

Frågan har varit föremål för samråd i EU-nämnden inför jordbruks- och fiskerådet den 19-20 oktober 2009.

8. Förenkling av den gemensamma jordbrukspolitiken

- Diskussion

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Vid Jordbruks- och fiskerådets möte i april 2009 lade 13 medlemsstater gemensamt fram en skrivelse med 39 konkreta förslag på hur den gemensamma jordbrukspolitiken kan förenklas. I de slutsatser som rådet antog i maj 2009 uppmanades kommissionen att göra en heltäckande bedömning av dessa förslag i syfte att frågan åter skulle tas upp till debatt i november. Vid jordbruks- och fiskerådsmötet den 19-20 november väntas kommissionen presentera ett arbetsdokument med en bedömning av de 39 förslagen samt en lägesrapport om kommissionens övriga insatser för att förenkla den gemensamma jordbrukspolitiken.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sveriges förespråkar kraftfulla ansträngningar att förenkla den gemensamma jordbrukspolitiken, med tonvikt på sådana åtgärder som kan minska företagarnas administrativa börda. Sverige önskar också stärka utbytet av erfarenheter och bästa praxis mellan medlemsländerna och kommissionen, för att på så vis bidra till en effektivare och mer enhetlig tillämpning av regelverken i hela EU. Frågan har tagits upp i olika sammanhang under det svenska ordförandeskapet, däribland vid konferensen för utbetalande myndigheter.

EU-nämnden

Kommissionens meddelande om förenkling av den gemensamma jordbrukspolitiken behandlades i EU-nämnden inför mötena i Jordbruks- och fiskerådet den 23 mars och den 25 maj 2009. Frågan berördes också inför rådsmötet den 7 september 2009, då den tyska delegation lyfte fram de 39 förenklingsförslagen i en övrig punkt.

10. Framtida GJP: Landsbygdsutveckling

- Policydebatt

Dokumentbeteckning

15372/09 AGRI 482 AGRISTR 43

Rättslig grund

-

Bakgrund

Diskussionen om utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) efter 2013 inleddes på det informella jordbruksministermötet i Annecy under det franska ordförandeskapet hösten 2008. De flesta medlemsstaterna uttalade då ett starkt stöd för att CAP skulle förbli ett gemensamt politikområde. Många medlemsstater gav stöd till ökade satsningar på den andra pelaren (landsbygdsutveckling) även om en stor majoritet av medlemsstaterna ansåg att detta inte kunde ske på bekostnad av första pelaren (direktstöd och marknadsstöd). Denna diskussion följdes upp på jordbruksrådet den 28 november 2008 där det franska ordförandeskapet dock misslyckades med att uppnå enighet kring slutsatser.

På det informella ministermötet under det tjeckiska ordförandeskapet återupptogs diskussionen, denna gång med fokus på direktstöden. Flera nya medlemsstater framhöll då att stödnivåerna inom direktstöden måste utjämnas mellan medlemsstaterna. Inte heller denna gång kunde någon enighet uppnås om slutsatser på det efterföljande rådsmötet i juni 2009.

Orienteringsdebatten på rådsmötet den 19-20 november ska fokusera på landsbygdsutveckling och inför debatten kommer ett underlag från ordförandeskapet att presenteras som inkluderar två frågor.

Medlemsstaterna ombedes identifiera de främsta utmaningarna som europeiskt jordbruk och landsbygd står inför samt besvara på vilket sätt landsbygdsprogrammet bör utformas för att effektivt kunna hantera dessa. Debatten ska inte utmynna i några beslut eller rådsslutsatser.

Kommissionen avser att presentera ett meddelande om CAP:s långsiktiga utformning under sensommaren/hösten 2010 och förväntas genomföra ett samråd om detta. Konkreta lagförslag väntas senast 30 juni 2011 när kommissionen presenterar ett förslag till samlad budgetram för perioden efter 2013.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige anser att jordbrukssektorn bör avregleras, marknadsanpassas, vara efterfrågestyrd och att utgifterna för politiken ska minska kraftigt. Marknadsstöd inklusive exportbidrag ska avskaffas senast 2013. Kvarvarande produktionskopplade stöd ska frikopplas senast 2013 och alla direktstöd ska fasas ut.

Tillhandahållandet av gränsöverskridande kollektiva nyttigheter genom riktade åtgärder, oberoende av den gemensamma jordbrukspolitikens nuvarande pelarstruktur, kommer även i fortsättningen att vara ett viktigt mål för EU och medlemsstaterna. Detta motiverar gemensam finansiering. Inom ramen för en minskning av de totala utgifterna inom jordbruket i Europa och dagens pelarstruktur bör man öka den relativa fokuseringen på sådana åtgärder för landsbygdsutveckling som har äkta gränsöverskridande externa effekter. Behoven och preferenserna för de flesta kollektiva nyttigheterna skiljer sig emellertid åt i Europa. För att kunna möta dessa skiftande behov och preferenser och bli mer effektiv och ändamålsenlig måste politiken därför differentieras. De nationella regeringarna skulle således vara mest lämpade att utforma och finansiera stödsystemen för kollektiva nyttigheter, utom i de fall där klart gränsöverskridande kollektiva nyttigheter kan identifieras.

För svensk del är bedömningen att de utmaningar som kommissionen har identifierat, ett förändrat klimat, ökad produktion av bioenergi, en förbättrad vattenförvaltning och bevarad biologisk mångfald, ligger väl i linje med nuvarande prioriteringar inom det svenska landsbygdprogrammet.

EU-nämnden

Frågan om CAP:s framtid var senast föremål för samråd med EU-nämnden inför jordbruks- och fiskeråden 28 november 2008 samt 22-23 juni 2009.

9. Övriga frågor

a) Minska oönskade bifångster av havsfåglar

Dokumentbeteckning

Inget dokument finns ännu tillgängligt.

Rättslig grund

-

Bakgrund

Kommissionen förväntas informera om arbete med att reducera bifångster av sjöfågel vid fiske. Ett ramverk i frågan finns inom FAO och berörda stater uppmuntras att på frivillig väg implementera detta. Man kan troligtvis förvänta sig att kommissionen informerar om ett sådant arbete.

Förslag till svensk ståndpunkt

-

EU-nämnden

-

b) 26:e konferensen för EU:s utbetalande myndigheter (Visby, 5-7 Oktober 2009) – generella slutsatser

- Information från Ordförandeskapet

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

En gång per halvår hålls en konferens för generaldirektörerna för EU:s utbetalande myndigheter arrangerad av aktuellt ordförandeskap. Den 5-7 oktober hölls konferensen i Visby arrangerad av Jordbruksverket. Från Sverige deltog förutom Jordbruksverket även Jordbruksdepartementet. Konferensen fokuserade på tre teman; implementering av tvärvillkor, kvalitetsarbete i det elektroniska identifieringssystemet för jordbruksmark och administrativa konsekvenser av Hälsokontrollen. Syftet med konferensen var att finna möjligheter till förenkling av jordbruksadministrationen.

Vid rådsmötet den 19-20 november avser ordförandeskapet redogöra för slutsatserna från konferensen. Det kan konstateras att såväl kommissionen som medlemsstaterna anser att förenklingsarbetet är viktigt. En stor del av diskussionen kretsade kring de 39 förenklingsförslag som gemensamt sänts in av flera medlemsstater. Förutom förenklingar uttrycktes behov av ökad transparens och ökat stöd från kommissionen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige anser att utbytet mellan de utbetalande myndigheterna i denna konferens var mycket värdefullt. Det var även positivt att samtliga medlemsstater närvarade.

EU-nämnden

Slutsatserna av den förra konferensen för de utbetalande myndigheterna var föremål för samråd med EU-nämnden inför rådet den 22-23 juni 2009.